De avonturen van den Baron

VAN MUNCHHAUSEN.

Op nieuw aan het volk verteld.

J. VLIEGER-AMSTERDAM

LITH. FAGEBEON & Cie AMST.

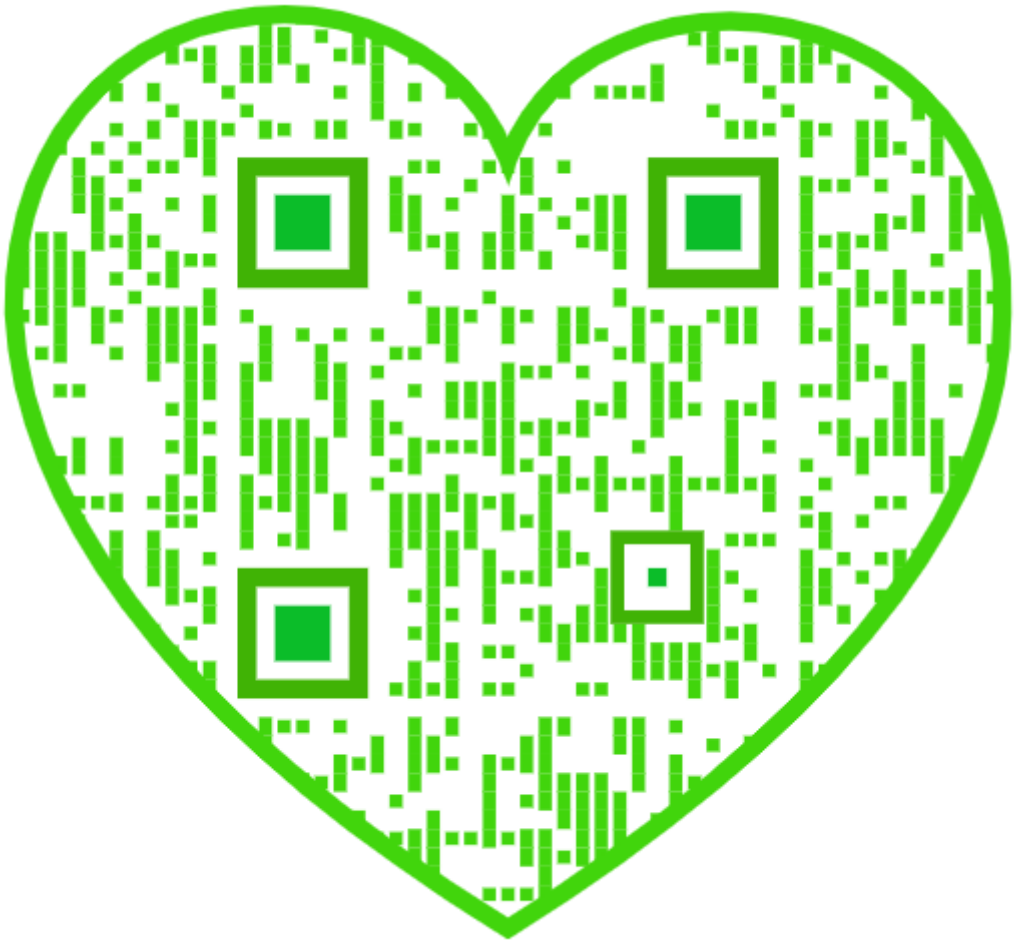

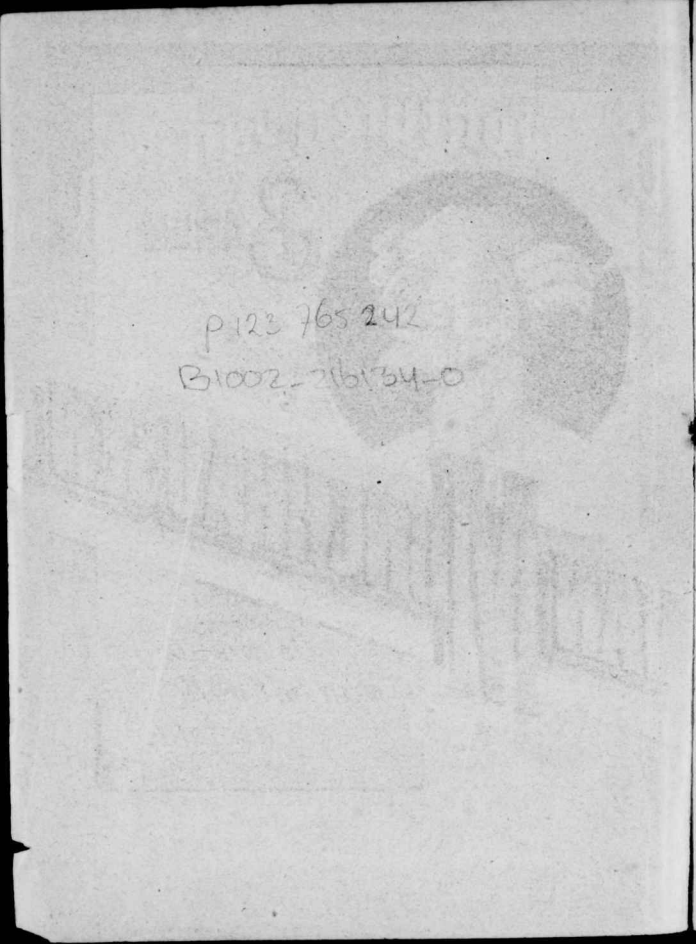

P123 765 242
B1002-216134-0

rasp
IC-0
K

DE WONDERBARE BLOTGEVALLEN

VAN DEN

BARON VAN MUNCHHAUSEN,

DOOR

HEM ZELVEN NAAR WAARHEID VERHAALD.

AMSTERDAM,
J. VLIEGER.

De Avonturen van den Baron van Munchhausen.

EERSTE HOOFDSTUK.

Mijne jeugd en mijne eerste ontmoetingen op de jacht.

Ik ben de eenige zoon van mijnen vader en de laatste afstammeling der Heeren van Munchhausen. De Munchhausens, zooals bekend is, hebben zich altijd door vroegtijdige ontwikkeling onderscheiden, en ik durf zeggen, dat ik in dit opzicht bij geen' mijner voorvaderen heb achtergestaan. Toen ik een' dag oud was, verraste ik mijne ouders met een gedicht, waarin ik mijne gevoelens van kinderlijke liefde en eerbied uitdrukte. Hierover was mijn vader zoo verrukt, dat hij mij in zijne armen sloot en uitriep: »Hij bezit al de volmaaktheden der Munchhausens!«

Ik was ruim drie maanden oud, toen mijne ouders eene reis naar Frankrijk en Engeland ondernamen. Er bestond volstrekt geene reden om mij te huis te laten, zoodat ik al vroeg in vreemde landen omzwierf. Op den leeftijd, waarop een gewoon kind begint te stamelen, sprak ik reeds Fransch en Engelsch even goed als mijne moedertaal. De verstandige leiding mijner ouders deed mijne

aangeboren talenten zoo vroeg tot rijpheid komen, dat mijne opvoeding voltooid mocht heeten, toen ik tien jaren oud was. Mijn lichaam was niet achtergebleven, want ik bezat de gestalte en de kracht van een' volwassen jongeling.

Van dien tijd af was de jacht mijn grootste vermaak, ik leefde letterlijk voor dit edel bedrijf en toonde ook daarin een waardig lid van mijn stamhuis te zijn.

Eer ik overga tot de beschrijving van mijne groote reizen, wil ik eenige van mijne kleine ontmoetingen op de jacht verhalen.

Toen ik voor het eerst met den snaphaan en de weitasch het veld in wandelde en dus nog een nieuweling in de kunst was, zag ik plotseling eene partij veldhoenders voor mij opvliegen. Tot mijne spijt bemerkte ik, dat ik mijn' hagel te huis had gelaten. Een eind verder kwam de troep weêr tot zitten. Terstond nam ik mijn' laadstok, maakte er haastig een punt aan en wierp hem in den loop van 't geweer. Ik sloop op de vogels aan, gaf vuur en zie — zeven hoenders zaten op eene rij aan den laadstok. Om mijnen vader eene aangename verrassing te bezorgen, kwam ik op het denkbeeld om het wild gebraden t' huis te brengen. Ik bond de zeven hoenders aan een touw, wond dit om mijn middel, en na verloop van een paar uren waren zij inderdaad door het jongelingsvuur, dat in mijne aderen gloeide, overheerlijk gebraden, zoodat zij ons een uitmuntend souper verschaften. Zoo kan men door tegenwoordigheid van geest in menig gebrek voorzien; zij is de ziel van alle groote daden en dikwijls de bron van fortuin voor den jager. Ik heb het meermalen ondervonden. Eens zwommen er op een meer eenige dozijnen wilde eenden, die ik gaarne alle wilde vangen. Dadelijk bond ik een stukje spek aan het einde van een dun touw en wierp dit einde in het water, terwijl ik het andere vasthield.

Nauwelijks had de eerste eend dit lokaas in 't oog of zij zwom er op los en slikte het in, maar het gladde spek gleed haar terstond door 't lichaam heen en aan de andere zijde er weder uit. Nu kwam eene tweede eend, waarmede het even zoo ging, en in minder dan een half uur had het stukje spek de reis door zeven en

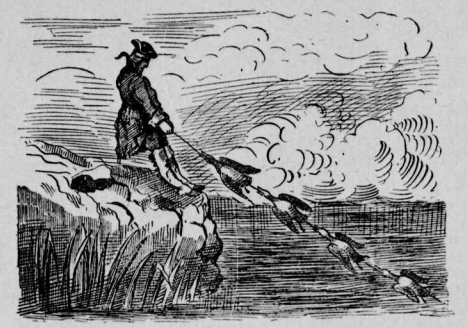

twintig eenden gemaakt.. Toen palmde ik heel voorzichtig mijn touwtje in, wikkelde het snoer met eenden om lijf en schouders en ging mijns weegs. Plotseling voel ik mij van den grond heffen, want de eenden waren van den eersten schrik bekomen, en links en rechts met hare vleugels slaande, verhieven zij zich in de lucht en namen mij op sleeptouw mede.

In den beginne raakte ik bij deze vreemdsoortige luchtreis eenigszins van mijn stuk, maar spoedig kwam ik weêr tot bezinning en besloot van de omstandigheden zooveel mogelijk partij te trekken. Met de panden van mijnen rok stuurde ik, zoo goed als het gaan

wilde, op mijn huis aan. Dit gelukte mij inderdaad en juist toen ik boven mijn kasteel was, drukte ik de eene eend na de andere den kop in en daalde hierdoor langzaam maar zeker.

Toen ik hoogstens twintig voet boven den grond zweefde, kwam juist mijne tante buiten de slotpoort om naar het weder te kijken.

Nu had mijne tante reeds lang aan zware kiespijn geleden. Terstond besloot ik haar van de twee holle kiezen te bevrijden, die de oorzaak waren van haar leed. Juist op het oogenblik dat ze het hoofd ophief om naar de lucht te kijken, drukte ik de laatste eend den kop in en liet mij zoo juist vallen, dat ik tegen de holle kiezen van mijne tante terecht kwam. Oogenblikkelijk vielen deze uit haren mond tot groote blijdschap van de goede vrouw, die mij zoo lang zij leefde dankbaar bleef.

Ik herinner mij hoe ik eens eene geheele week één' enkelen haas heb nagejaagd. Mijn hond jaagde hem telkens weêr op, maar ik kon hem niet onder schot krijgen. Rechts en links kwamen er hazen genoeg onder mijn bereik, en ik zou er wel eenige dozijnen hebben kunnen schieten, maar daarom was het mij niet te doen, ik had nu eenmaal besloten *dien* haas en geen' anderen te hebben. Toen ik hem den achtsten dag neêrschoot, zag ik dat de hardlooper vier pooten onder het lijf en vier op den rug had. Waren nu de eerste vier pooten vermoeid, dan wierp hij zich het onderste boven en snelde voort op de andere vier. De pooten van mijnen armen hond waren intusschen door het loopen zoo afgesleten, dat ik het dier sedert dien tijd alleen als dashond kon gebruiken. In deze hoedanigheid bewees hij mij echter nog een aantal goede diensten.

Op een' anderen keer zag ik midden in het bosch een jong wild zwijn en eene wilde zeug dicht achter elkâar draven. Ik legde aan, gaf vuur en raakte, zoo ik meende, geen van beiden! Het jong draafde

voort, maar de zeug bleef stilstaan alsof zij aan den grond was genageld. Ik ging wat naderbij om dit zonderlinge verschijnsel te onderzoeken, en nu bemerkte ik dat de zeug blind was en het staartje van het jonge zwijn tusschen de tanden hield, waaruit ik opmaakte, dat dit dier haar tot gids had gediend. Mijn kogel moet juist tusschen het tweetal zijn doorgegaan, want de leiband was verbroken, waarvan de oude zeug nog altijd een stukje in den bek hield. Ik had medelijden met het arme dier en gaf mij alle moeite om het jong terug te vinden. Ik slaagde hierin gelukkig en bracht het dier met blijdschap bij de oude terug, opdat deze op haren ouden dag niet hulpeloos in de wereld zou staan.

Eens ontmoette ik onverwachts een prachtig hert, op het oogenblik dat ik juist al mijn lood had verschoten. De herten nu zijn verstandige dieren, en het exemplaar, dat voor mij stond, moet stellig begrepen hebben, dat ik hem in de gegeven omstandigheden volstrekt geen kwaad kon doen, althans het beest bleef mij rustig staan aankijken. Daar ik eenige minachting in zijne trekken meende te bespeuren, werd ik toornig en mompelde: »wacht maar, gij zult er zoo goedkoop niet afkomen.« Terstond deed ik kruid in den loop, nam eene handvol kersen uit den zak, at er het vleesch af, wierp de pitten op het kruid en in een oogwenk had het hert de geheele lading in den kop juist tusschen de horens. Het dier scheen eenigszins verdoofd, maar nog eer ik tijd had mijn geweer op nieuw te laden, maakte hij rechtsomkeert en snelde het bosch in.

Twee jaren later was ik in hetzelfde woud op de jacht en — als een ander het vertelde, zou men hem voor een leugenaar houden — daar kwam een prachtig hert te voorschijn, dat tusschen het gewei een kerseboom droeg, die tien voet hoog en met schoone vruchten beladen was. Thans ontkwam hij mij niet. Een welgericht schot

deed hem ter aarde vallen en met behulp van eenige boeren sleepte ik het wonderdier naar het kasteel van mijnen vader.

Korten tijd daarna had ik het ongeluk dezen uitmuntenden vader te verliezen. Mijne moeder was ontroostbaar en had de grootste behoefte aan mijn gezelschap. Ik besloot daarom mij van mijne kinderlijke plichten te kwijten, en haar over dag niet te verlaten. Des avonds, wanneer zij zich te bed had begeven, ging ik het bosch in. Mijn hond Filaks droeg dan een lantaarntje aan den staart, opdat hij zijnen weg door de struiken zou kunnen vinden.

In zekeren nacht had mijn hond juist eene vlucht patrijzen opgespoord, toen uit het geboomte een akelig gekerm tot mijn oor doordrong. Terstond liet ik hond en patrijzen in den loop en drong door het kreupelhout naar den kant, van waar het gekerm kwam. Eensklaps bevond ik mij op den rand van eenen afgrond, die niet

minder dan driehonderd voet diep was, en uit die afgrond kwam het gekerm, voortgebracht door eenen reiziger, die in de duisternis van den weg was geraakt.

Zonder touw af ladder, meende ik aanvankelijk, was de man niet te redden. Gelukkig kreeg ik een van die invallen, die mij zoo menigmaal uit den nood hebben gered. »Maak wat ruimte,« riep ik den ongelukkige toe, die in de diepte lag, en tegelijk sprong ik naar beneden, waar ik behouden aankwam. Ofschoon de vreemdeling zich aan den elleboog bezeerd had, was hij volkomen in staat om zich te bewegen en te doen, wat noodig was om weder naar boven te geraken. Ziehier hoe wij het overlegden. Ik verzocht den man op mijne schouders te klimmen en daarop te blijven staan. Toen dit geschied was, kroop ik onder hem uit klauterde tegen hem op en ging op mijne beurt op zijne schouders staan. Vervolgens plaatste hij zich weder op mijne schouders, en deze wijze van doen herhalende, kwamen wij ten laatste gelukkig weder op den rand van den afgrond waar de reiziger onder het storten van tranen van dankbaarheid afscheid van mij nam.

Ik zocht nu echter te vergeefs naar mijnen hond. Vermoedelijk was het lichtje in de lantaarn uitgegaan, althans ik ontdekte niet het minste schijnsel. Er heerschte zulk eene dikke duisternis, dat ik er met mijn jachtmes een stuk uitsneed en dit in mijn weitasch medenam. Ik besloot nu naar huis terug te keeren, in de gedachte dat Filaks den volgenden morgen wel weêr zou terecht komen. Hierin had ik mij echter bedrogen, de hond verscheen niet, en acht dagen lang werd ik door allerlei omstandigheden verhinderd om hem te gaan opsporen.

Toen ik eindelijk mijn huis kon verlaten, was mijn eerste weg naar de plaats, waar ik Filaks bij de patrijzen had gelaten. Met moeite werkte ik mij door de struiken, en zie, daar vond ik den

trouwen hond op dezelfde plek, waar hij voor acht dagen had gestaan. »Filaks!« riep ik verheugd, en te gelijk sprong hij op de patrijzen los, waarvan ik er vijf en twintig in één schot doodde. In een oogenblik was nu mijn hond aan mijne vooten, en gaf zijne blijdschap op allerlei wijzen te kennen. Helaas! het lange vasten had zijne krachten uitgeput, hij blies den laatsten adem uit. Nu eerst onderzocht ik den armen Filaks meer op mijn gemak. Door plichtsbesef gedreven, was hij niet van de plaats geweken, en had om zijn leven te rekken zijn eigen ingewand opgegeten, zoodat er niets dan huid en beenderen was overgebleven. Om den hond op te zetten, behoefde ik nu alleen hooi en strooi door verschillende openingen in zijn lichaam te doen stoppen. Zoo bewaarde ik hem een aantal jaren als een voorbeeld ter navolging voor andere honden.

Ik was nu genoodzaakt een tijd lang zonder hond op de jacht te gaan, maar ook in deze omstandigheid wist ik mij zelven te helpen. Van de huid van een' anderen opgezetten jachthond liet ik mij een vest maken, en dit kleedingstuk schonk mij het vermogen om instinctmatig het wild op het spoor te komen.

Op zekeren morgen, toen ik juist was opgestaan en door het venster van mijn slaapvertrek keek, zag ik, dat een vijver, die op eenigen afstand lag, met wilde eenden overdekt was, zoodat er van het water bijna geen plekje was te zien. Haastig keerde ik mij om en snelde naar een' hoek van mijn kamer om mijn geweer te halen; maar in mijn drift kwam ik zoo onzacht met het hoofd tegen eene kast terecht, dat het vuur mij uit de oogen sprong. Dit belette mij echter niet om naar het venster te loopen, mijn geweer aan te leggen en den haan los te drukken. Maar zie, mijn geweer weigerde, want de vuursteen was er af. Een ander zou nu wellicht van 't schot hebben afgezien, maar ik niet. Het ongeluk van zoo even

deed mij een middel aan de hand. Ik rukte de pan open, bracht mijn gezicht zoo dicht mogelijk bij het kruid, en gaf mij zelven zulk eenen duchtigen vuistslag op het oog, dat er stralen vuur uit sprongen. De proef gelukte volkomen: vijf eenden, vier roodhalzen en zes koppels waterhoenders bleven op de plaats.

Op eenen schoonen winterdag ontmoette ik in mijn bosch eenen reusachtigen wolf. Sedert lang was er op mijne bezittingen geen te zien geweest. Waarschijnlijk hadden koude en honger dezen strooper tot eenen inval op mijn gebied bewogen, eene stoutheid, die ik hem hoogst kwalijk nam en niet ongestraft mocht laten. Van een' anderen kant was ik niet weinig in mijn' schik, dat ik nu eens met zulk wild te doen had. Ik schoot den wolf eene lading schroot in den gapenden muil; doch tot mijne verbazing slikte hij alles naar binnen, alsof het een stuk vleesch geweest ware, welke handelwijze, die blijkbaar zonder kwade gevolgen voor hem was, misschien meermalen door hem was toegepast. Daar de wolf met groote schreden op mij toekwam, wierp ik mijn geweer weg en drukte, toen hij bij mij was, zijne voorpooten zóó geweldig in mijne vuisten, dat hij van pijn schreeuwde. Daarop strekte ik de armen uit om hem op behoorlijken afstand van 't lijf te houden, en hield hem op deze wijze zoo lang vast, tot hij doodgehongerd was.

Deze eerste ontmoeting met eenen wolf schonk mij zekere mate van zelfvertrouwen, die mij later op mijne reis naar Rusland zeer te stade kwam. Deze reis ondernam ik eenige jaren later, kort na den dood mijner moeder. De redenen, die mij daartoe noopten, waren tweeërlei. Vooreerst had ik al het wild op mijne landgoederen uitgeroeid, en mijn naam was in den omtrek zóó gevreesd, dat geen hert, haas of hoen zich meer op mijn gebied waagde. Bovendien was er juist een oorlog tusschen Rusland en Turkije uitgebroken,

en ik oordeelde, dat de plaats van een waar Edelman op het slagveld was, eene meening, waarin ik versterkt werd door het gedurig lezen van de groote daden, die mijne voorouders in den strijd tegen de ongeloovigen hadden verricht. Toen dit besluit in mij tot rijpheid was gekomen, begaf ik mij terstond op weg. Het verhaal van mijne verdere ontmoetingen begint met het volgende hoofdstuk.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Mijne reis naar Petersburg.

Van wapenen en kleeding behoorlijk voorzien, nam ik te paard de reis naar het Noorden aan. Dag aan dag werd de koude snerpender en bereikte eindelijk zulk eene hoogte, dat mijne pelzen ontoereikende waren om mij tegen verstijving te beschutten. Ik besloot dus

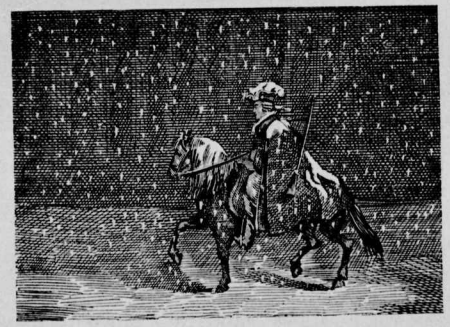

in eene herberg mijnen intrek te nemen, en te wachten tot het weder wat zoeler werd. Aan de deur van de herberg werd ik door den waard ontvangen, die, naar het scheen, een goed en vriendelijk man was en zich met de zorg voor mijn paard belastte, terwijl ik, reikhalzende naar een goed vuur, het huis binnentrad. Hoe groot echter was mijne verbazing, toen ik, in de gelagkamer tredende, een dozijn menschen zonder de minste beweging aan tafel zag zitten! Mijn vriendelijke groet werd door niemand beantwoord, en toen ik een' uit het gezelschap op den schouder tikte, bevond ik, dat hij zoo hard als een steen en zoo koud als ijs was. Ik liep naar den stal, waar de herbergier juist bezig was mijn paard te ontzadelen, en verzocht hem om eenige opheldering van hetgene ik gezien had. Hij vertelde mij, dat den vorigen avond, toen die menschen vroolijk bij elkaâr zaten, de koude plotseling zoo hevig was geworden, dat zelfs het vuur aan den haard bevroren was. Het gezelschap was in de genoeglijkste stemming bijeen, waardoor niemand er iets van had gemerkt, en zoo was de een voor en de andere na op zijne plaats vastgevroren; alleen de herbergier, die voortdurend in beweging was geweest, had aan de koude weêrstand kunnen bieden. »Zoo iets is hier niet zeldzaam,« voegde hij er bij; »wordt het weder zacht dan ontdooien zij, en elk zet zijne reis voort, alsof er niets gebeurd ware!«

Daar ik intusschen weinig lust had om een dergelijk lot te ondergaan, zadelde ik terstond mijn pard weder en begaf mij op weg, om mij door eene voortdurende beweging tegen bevriezen te bewaren. Een lange aanhoudende draf bracht mij dan ook tot zulk eenen graad van hitte, dat de sneeuw eenige voeten in den omtrek smolt, wanneer ik voorbijstoof.

Inmiddels werd het duister, ofschoon het volstrekt niet laat was; maar, zoo als men weet, in Rusland duren de winterdagen slechts

eenige uren. Paard en ruiter waren vermoeid, zoo ver mijn oog reikte, was dorp noch huis te zien, de nacht viel in, en ik kende weg noch steg. Plotseling voelde ik eenen schok, en ik zonk met mijn paard in een diepte. Maar ook thans verloor ik mijne tegenwoordigheid van geest niet. Ik berekende, dat ik reeds vijftig vademen diep gevallen was, en nog altijd was ik niet op den bodem van den afgrond. Wie weet waar ik te land zou zijn gekomen, als ik mij niet bij tijds bij het haarzakje, dat ik aan den nek droeg, had gegrepen, en mij zoo met het paard, dat ik tusschen de beenen geklemd hield, door de kracht van mijnen rechterarm had omhoog getrokken.

Zoo kwam ik gelukkig weder op den beganen grond, maar had volstrekt geen lust meer om mij in den duisteren nacht aan nieuwe gevaren bloot te stellen. Ik steeg dus af, en bond mijn paard aan een spitsen tak die boven de sneeuw uitstak, wikkelde mij in mijnen mantel en viel weldra ten gevolge der vermoeienissen, die ik had doorgestaan, in een zoeten slaap, nadat ik tot grootere zekerheid de pistolen uit de holsters had genomen en in mijn gordel gestoken.

Toen ik ontwaakte, scheen de zon helder, en niet gering was mijne verwondering, toen ik ontdekte, dat ik midden in een dorp lag. Geruimen tijd zocht ik te vergeefs naar mijn paard, tot ik eindelijk boven mijn hoofd een aanhoudend gehinnik vernam en, omhoog kijkende, mijn paard aan den spits van den kerktoren zag spartelen. Nu werd mij alles duidelijk! Het dorp was namelijk onder de sneeuw bedolven geweest, en het voorwerp, dat ik in de duisternis voor een tak had gehouden, en waaraan ik mijn paard had vastgebonden, was niets anders dan het kruis van den kerktoren. Des nachts was het weder veranderd, de sneeuw was gesmolten en ik langzamerhad gedaald. Toen ik nu alles begrepen had, nam ik

een van mijne pistolen en raakte zoo juist den halster, waarmede mijn paard was vastgebonden, dat het dier naar beneden viel. Ge-

lukkig kwam het op de vier pooten terecht en bleek het onbeschadigd te zijn. Vervolgens maakte ik de bewoners van het dorp wakker die nog altijd meenden dat zij onder de sneeuw begraven lagen en, omdat zij in dat geval toch niets te verzuimen hadden, voornemens waren maar door te slapen. Daar ik zeer verlangde mijn natte kleederen te drogen, nam ik mijnen intrek in de eerste herberg de beste, zette mijn paard op stal en plaatste mij in de aangenaamste stemming voor een heerlijk haardvuur. Weldra kreeg ik een bezoek van den burgemeester die van den waard mijn naam had vernomen en mij op beleefdste wijze bij zich aan den disch noodigde.

Intusschen kwam het mij vreemd voor, dat mijn gastheer aan tafel zijnen hoed op het hoofd hield, iets dat in tegenwoordigheid

van een' man van mijnen stand onwelvoeglijk mag genoemd worden; daar hij echter zeer voorkomend en beminlijk was en keurigen wijn schonk, stoorde ik mij niet verder aan deze onbeleefdheid, at smakelijk van alle gerechten en gebruikte behoorlijk van den wijn.

Ofschoon ik vrij wat wijn verdragen kan en dikwijls menschen ontmoet had, die veel dronken, stond ik nogthans verbaasd over de hoeveelheid, die mijn gastheer gebruikte, zonder dat het hem scheen

te hinderen! Behalve den wijn dronk hij aan tafel een half dozijn flesschen arak. Dit ging mijn begrip te boven, daarom besloot ik den burgemeester nauwkeurig gade te slaan want zulk een dorst was op geene natuurlijke wijze te verklaren. Spoedig ontdekte ik, dat hij van tijd tot tijd zijnen hoed oplichtte, en dat alsdan eene kleine wolk daaruit ontsnapte. Toen ik hem naar de oorzaak van dit zonderlinge verschijnsel vroeg, verhaalde hij mij alles met de grootste openhartigheid. Deze burgemeester was namelijk in zijne jeugd soldaat geweest en had in eenen oorlog tegen de Turken het bovenste gedeelte van den schedel verloren. Hij had dit door eene zilveren plaat laten vervangen, welke hij bij het drinken van tijd tot tijd opende, om de dampen der geestrijke dranken te laten ontsnappen, die dan ook, zooals ik reeds had opgemerkt, in den vorm van wolken verdwenen. Ongelukkig kwam ik op eenen dwazen inval. Op het oogenblik dat mijn gastheer de plaat oplichtte om den damp uit te laten, sloop ik achter hem en ontstak met een brandend papier den opstijgenden walm. Eene zuil van vuur rees uit zijn hoofd, waarop hij hevig verschrikt de trappen afsnelde en in de straten alarm maakte. Er ontstond een vreeselijke oploop, van alle kanten kwamen brandspuiten aanrukken, en van de verwarring gebruik makende, sprong ik in den zadel en maakte mij uit de voeten.

De koude werd nu weêr heviger, en hoe meer ik naar het Noorden kwam, des te dichter lag de sneeuw, zoodat het ten laatste mijn paard te moeilijk werd om mij verder te dragen. In de eerste stad, die ik bereikte, kocht ik daarom eene slede, waarmede ik natuurlijk gemakkelijker reisde.

Mijn weg liep door een groot bosch, en daar de koude nog altijd toenam, verlangde ik zeer eenige beren te ontmoeten en te dooden om op deze wijze in 't bezit te geraken van eenige goede pelzen,

daar de mijnen bij de heerschende vorst mij van weinig nut waren. Beren ontmoette ik echter niet, maar wel eenen schoonen zwarten

vos, die bij eenen boom stond. Daar het mij wel om zijnen pels

maar niet om zijn leven te doen was, kwam ik op de volgende gedachte. In plaats van eenen kogel zette ik eenen grooten spijker, dien ik uit de slede had getrokken, op de lading van mijn geweer, gaf vuur en trof den vos zoo nauwkeurig, dat zijn staart aan den boom vastgespijkerd was. Toen gaf ik hem met mijn mes eene kruissnede over den neus en sloeg hem zoo duchtig met de zweep, dat hij uit zijne huid kroop om aan mijne slagen te ontkomen. Nauwelijks echter was dit gebeurd of ik had deernis met het arme dier, dat rillend van koude voor mij stond. Ik noemde mij zelven een monster en stopte den vos onmiddelijk weder in zijnen pels, waarvoor hij mij zoo dankbaar was, dat hij mij sedert dien tijd niet meer verliet, maar naast mijne slede bleef gaan en mij weldra het leven redde. Weinige uren toch na deze laatste ontmoeting bleef mijn paard eensklaps staan en zag ik op den weg twee ontzaglijke beren, die voornemens waren, mijn paard mijne slede en mijnen kostelijken persoon aan te vallen. IJlings neem ik mijne buks, leg aan en — paf, daar lag de eene beer op den grond. Eer ik echter weêr geladen had, was de anderen beer zoo dicht in mijne nabijheid gekomen, dat ik nauwelijks tijd had om naar mijn jachtmes te grijpen, dat ik bovendien niet vlug genoeg uit de scheede kon trekken. Zonder de beradenheid van den vos ware ik op dat oogenblik ongetwijfeld verloren geweest. Terwijl de beer den muil wijd geopend hield om toe te happen, sprong de vos er in en vrat zich eenen weg door het lichaam van den beer, die onder de vreeselijkste stuiptrekkingen bezweek, terwijl de vos ongedeerd weder uit het monster te voorschijn kwam, gevolgd door drie konijnen en twee hazen, die waarschijnlijk tot ontbijt waren ingeslikt en nu, door den vos op eene wonderdadige wijze uit hunne gevangenschap gered, welgemoed huns weegs gingen.

Nauwelijks was ik aan dit gevaar ontkomen, toen een ontzettend groote wolf op mij toeschoot. Ik had nu zelfs den tijd niet om naar mijn jachtmes te grijpen. Ik stak daarom regelrecht mijnen arm door bek en keel heen tot achter in het lichaam van het dier, hield daar vast wat ik maar grijpen kon, trok toen den arm langzaam terug, keerde dus den wolf als eenen handschoen het binnenste buiten en smeet hem tegen den grond. Daar nu de kop naar binnen was geraakt, moest de wolf om adem te scheppen door zijn' eigen pels een gat bijten, wat hem zeker wel eenigszins lastig zal gevallen zijn. Slechts eenige oogenblikken daarna kwam ik in een nieuw gevaar, waaruit ik mij door eene list redde. Een groot wild zwijn namelijk schoot op mij toe, en daar mijn paard eenen stap zijwaarts deed, terwijl ik aanlegde, bracht ik het zwijn slechts eene lichte wond toe. Nu is niets zoo gevaarlijk als een aangeschoten ever, en ik werd tamelijk angstig toen ik het schuimbekkende ondier op mij zag aanloopen. Ik sprong daarom uit de slede en plaatste mij tegen eenen boom. Dit alles geschiedde in eenen oogwenk, maar juist toen het dier, zeker zijnde van zijne prooi, eenen geweldigen stoot op mij deed, sprong ik ter zijde, en de ever sloeg zijne slagtanden met zooveel kracht in den eik, dat hij daaraan vastgehecht bleef. Eer hij tijd had, om zich uit deze onverwachte gevangenschap te verlossen, greep ik mijn geweer en hamerde zoo geweldig met de kolf op zijnen kop, dat hij onmogelijk weder kon losraken. Toen stroopte ik hem het vel van het lijf en liet hem tot straf aan zijn lot over.

Om de waarheid te zeggen, verlangde ik na al deze ongevallen zeer naar het einde van het bosch; maar ik moest nog meer ondervinden. Een beer kwam uit de struiken te voorschijn en rende op mij aan. Tot mijne ontzetting bemerkte ik, dat ik mijn geweer bij het wilde zwijn had laten liggen. Alleen kort beraad kon mij hier

redden. Toen de beer mij met open muil naderde, wierp ik hem mijnen kruithoorn en mijne brandende pijp in den bek. Wat ik verwacht had gebeurde! Het vuur van de pijp deed het kruit ontbranden, en onder eenen vreeselijken slag sprong de beer in duizende flarden.

Reeds zag ik den uitgang van het bosch voor mij, toen een groote wolf met alle snelheid op mij aanrende. Ik dook in de slede op het oogenblik dat de wolf den sprong waagde. Hij sprong dus over mij heen en viel onmiddellijk op het achtergedeelte van mijn paard aan, en beet zulk een groot stuk daaruit, dat hij er met den kop in bleef zitten. Nu was het voor mij tijd om uit mijne hinderlaag te komen. Ik ranselde den wolf zoo duchtig, dat er voor hem niets overbleef, dan zich eenen weg door mijn paard te vreten. Dit deed hij dan ook; van mijn arm paard vielen eenige overblijfselen op den grond, maar natuurlijk stond de wolf nu in het gareel en ik zweepte er dapper op los. Daar het avond werd, wikkelde ik mij in de huid van eenen wolf, dien ik des morgens geschoten had en legde het zoo aan, dat het deel, waarin de kop van het dier had gezeten, als eene kap mijn hoofd bedekte. Waarschijnlijk geleek ik dus meer op eenen wolf dan op een menschelijk wezen. Toen ik een eind verder was, kwam een tweede wolf aanrennen. Daar hij in mij eenen stamgenoot meende te zien, liep hij, geen kwaad vermoedende, naast mijn trekdier voort. Hiervan maakte ik gebruik: ik wierp hem eenen strik om den hals en bond het einde van het touw, dat ik in de hand hield, aan de slede vast, zoodat deze nu door twee wolven in plaats van één werd getrokken, en ik des te sneller voortging. Na weinige oogenblikken kwam er bij den tweeden wolf nog een derde, met welken ik op gelijke wijze handelde als met den tweeden. Na een uur was mijne slede met zes wolven bespannen,

en in vliegenden galop naderden wij de poorten van Petersburg.

Zoo kwam ik dan met mijn zonderling zesspan in de hoofdstad van Rusland, waar mijne verschijning natuurlijk groot opzien baarde. Ik werd nog denzelfden avond op eene bijeenkomst van Russische Heeren uitgenoodigd, waar ik door het verhaal van mijne avonturen de algemeene hoogachting verwierf. Men bood mij terstond eene officiersplaats in 't leger aan, maar ik verkoos liever eerst eenige maanden uit te rusten en de stad op mijn gemak te leeren kennen. Wat ik in Petersburg beleefde, verhaal ik in het volgende hoofdstuk.

DERDE HOOFDSTUK.

Wat ik te Petersburg zag en ondervond.

Petersburg is eene buitengewoon fraaie stad, maar er heerscht jaar in jaar uit zulk eene koude, dat men niet zelden des nachts onder de dekens, wanneer men eenigzins uitwasemt, met eene ijskorst overdekt wordt. Dit overkwam mij reeds in den eersten nacht en wel in die mate, dat ik den volgenden morgen het ijs aan mijn lichaam moest laten openhakken. Dagelijks vriezen er neuzen af, en wel zoo menigvuldig, dat van de tien inwoners der stad nauwelijks twee zich in het bezit van hun natuurlijk reukorgaan mogen verblijden, om welke reden dan ook de snuif te Petersburg zoo goedkoop is, dat men die over den grond strooid even als bij ons het gewone zand. Men gaat in Petersburg nooit uit zonder schaatsen aan de voeten, zelfs in de hoogste kringen, want trappen, kamers en tapijten zijn met eene laag ijs bedekt. Zooals men weet durft de zon uit vrees voor de koude zich nooit in Rusland te wagen, maar strijkt zij altijd langs de grenzen naar het Zuiden.

Reeds op de bijeenkomst, waarvan ik in het vorige hoofdstuk

sprak, kwam ik in onaangenaamheden, waaruit ik mij echter met mijne gewone bedaardheid wist te redden. Een edelman scheen mijne verhalen in twijfel te trekken, waarover ik hem eenige harde woorden toesprak, die eene uitdaging op de pistool ten gevolge hadden. Den volgenden morgen bevond ik mij op den bepaalden tijd ter aangewezen plaats, maar alleen met mijnen degen gewapend. De Edelman scheen verwonderd, dat ik met dit wapen mij tegenover zijn pistool durfde stellen, doch ik verklaarde dat ik mij zeer goed zou weten te verdedigen, ging twintig schreden achterwaarts en verzocht hem te schieten? Nadat hij lang en nauwkeurig had gemikt, loste hij eindelijk zijne pistool, maar ik weerde met mijnen degen den kogel zoo juist af, dat hij op de punt van mijn degen bleef zitten. Toen slingerde ik den kogel met zooveel kracht terug, dat mijne tegenpartij, in 't hart getroffen, dood neêrviel. Daar nu het tweegevecht streng verboden was, moest ik mij in het belang van mijne eigene veiligheid verbergen en ging buiten de stadspoort, waar eenige groote kanonnen stonden. Ik kroop niet zonder moeite in een' van die vuurmonden en lag daar in eene vrij onaangename positie. Ongelukkig had ik er niet aan gedacht, dat de Keizer jarig was, bij welke gelegenheid eenige honderden kanonschoten zouden gelost worden. Weldra kwam er een artillerist, die, natuurlijk niet vermoedende, dat er een levend mensch in het kanon lag, eene kardoes tegen mijne voeten plaatste en die met zooveel kracht aanzette, dat ik door het zundgat werd geperst. Dit zundgat was zoo klein, dat ik door de geweldige persing geheel in de lengte werd uitgerekt en viermaal langer en magerder te voorschijn kwam dan ik geweest was, iets, dat mij eene onaangename figuur verschafte. Gelukkig wist ik raad. Ik verzocht den kanonnier, mij behulpzaam te zijn om mijne vroegere gestalte terug te krijgen en kroop

weder in het kanon, met de voeten vooruit, zoodat ik daarmede het kruit aanraakte. De kanonnier gaf vuur op mijn bevel, en ik werd, met het hoofd vooruit, zoo geweldig tegen eene rots geslingerd, dat ik weder inkromp en mijne vroegere gedaante terugkreeg.

Een generaal, die deze proef van verre had aanschouwd, bood mij zijne vriendschap aan, en door zijne tusschenkomst werd ik om de zaak van het tweegevecht niet bemoeilijkt. De generaal nam mij met zich naar huis, waar zijne echtgenoot juist koffievisite had, en aller oogen op mij gericht waren. De generaal noodigde mij uit zijne stallen te bezichtigen, waarin de schoonste paarden stonden; vooral werd mijne aandacht door een klein Lithausch paard getrokken. Deze Lithauer stond van al zijne kameraden afgezonderd en was zoo wild, dat niemand hem durfde naderen, veel minder berijden. »Generaal,« zeide ik, »op dat beestje zou ik wel eens een' rit willen maken.« — »Dat zou u niet heel goed bekomen, Munchhausen,« antwoordde hij. — »Gekheid,« hervatte ik, »de Munchhausens zijn nooit bang geweest voor een paard; een mijner voorvaderen heeft reeds bij Alexander den Grooten den beroemden Bucephalus bereden.« — Munchhausen,« sprak de generaal, »als ik u niet kende als een' man van eer zou ik zeggen dat gij het loogt.« Zonder te antwoorden naderde ik den Lithauer, sprak hem aan in zijne moedertaal en — hij liet zich rustig zadelen en den toom aanleggen. Zoo bracht ik hem buiten den stal en op het plein. Maar toen ik hem bestijgen zou, begon het dier ondanks al mijne mooie praatjes zoo vreeselijk te slaan en te bijten, dat er geene mogelijkheid bestond om op de gewone wijze op zijnen rug te geraken. Ik verzocht dus een' stalknecht het paard, zoo goed als hij kon, vast te houden, klom op het dak van het slot, berekende nauwkeurig den afstand en sprong zoo juist naar beneden, dat ik

terstond in den zadel kwam te zitten. Te gelijk greep ik de teugels en klemde den kleinen wilden Lithauer dermate tusschen de dijen, dat hij, zoo mak als een schaap, allen bewegingen der rijschool doorliep. De generaal was verrukt en bood mij het paard ten geschenke aan, Ik nam het dankbaar aan, maar besloot tevens mij zelven aan zijne echtgenoote voor te stellen met het geschenk, dat mij door haren gemaal was vereerd. Hiertoe ging ik met mijnen Lithauer een eind achterwaarts, gaf hem toen de sporen, bracht hem in galop en sprong met hem door het venster in de kamer, waar de dames nog aan de koffie zaten. Zij war en hevig verschrikt, maar ik stelde haar gerust, sprong over hare hoofden

op de tafel en reed daar tusschen kopjes en kannen zoo nauwkeurig in den stap, draf en den galop, dat er geen stukje porcelein

beschadigd werd. Ook bracht ik nog het volgende kunststuk ten uitvoer. Ik liet het koffie-servies wegruimen en de hoeven van mijn paard zwart maken, en teekende door gepaste bewegingen met de hoeven van den Lithauer het wapen van den generaal op het tafellaken. Toen maakte ik mijn compliment aan het gezelschap en keerde naar mijn logement terug.

Nauwelijks was ik op de straat gekomen of het rijtuig van de Keizerin, met zes paarden bespannen, rolde voorbij. Ik wachtte tot Hare Majesteit mij voorbijkwam, gaf mijnen Lithauer de sporen, sprong door het geopende portiervenster, riep «hoera!» en sprong

even schielijk door het andere portier naar buiten. Verder gekomen, zag ik een aantal menschen om eenen man geschaard, wiens neus bevroren en op het punt was van af te vallen. Het gewone middel tegen dit ongemak is, dat men het bevroren deel met sneeuw wrijft. Dit was reeds beproefd, maar zonder vrucht. Om den armen man te helpen, kwam ik op het volgende denkbeeld. Ik wendde

mijn paard met den staart naar den lijder en gaf het dier de sporen; terstond sloeg het achteruit en raakte de man tegen den neus. Dit middel was van het beste gevolg; oogenblikkelijk was de neus tot den gewenschten toestand teruggebracht.

Denzelfden avond stak er te Petersburg een storm op, geweldiger dan bij menschenheugen had gewoed. Menschen en huizen werden in de lucht geslingerd, paleizen storten in en ook het logement, waarin ik mijnen intrek had genomen, begon te waggelen. Daar in dit gevaar iedereen zijn huis verliet om niet onder het puin te raken, hield ik het voor raadzaam ook op straat te gaan, maar werd door eene windvlaag met zooveel kracht tegen eenen boom geworpen, dat ik met mijne doekspeld, waarvan de punt door den wind krom en naar buiten was gebogen, daaraan werd vastgenageld. Toen ik trachtte uit dezen onaangenamen en vreemden toestand te geraken, kwam er een nieuwe windvlaag, die den boom met wortel en al uit den grond rukte en in de lucht slingerde. Ik had tegenwoordigheid van geest genoeg om mij aan den boom vast te klemmen en begon nu eene zeer onaangename luchtreis te maken. Daar het stikdonker was, kon ik niet nagaan hoe ver ik van de aarde verwijderd was. Eerst bij het aanbreken van den dag ging de wind liggen en begon ik te dalen. Door van het eene einde van den boom op het andere te springen, hield ik hem in evenwicht, en zoo kwam ik heelhuids voor de woning van den generaal op den grond terug.

Naar mijn logement gaande, zag ik alle menschen vol schrik wegloopen voor eenen dollen hond, die weldra rechtstreeks op mij aankwam. Aanvankelijk meende ik hem het hoofd te bieden, maar toen hij wat nader kwam, ontstelde ik zoo hevig, dat ik, om geen roekeloosheid te begaan, mij omkeerde en wilde wegloopen. Maar reeds had het dier mij bij de rokspanden, en ik had juist tijd genoeg

om mijn kleed uit te trekken en in een naburig huis te vluchten. De dolle hond wierp zich nu woedend op mijnen rok en scheen dien te willen verslinden. Deze gulzigheid besliste zijn lot. De rok bleef hem in de keel zitten, zoodat de hond, naar adem hijgende, zich op den rug wentelde en mij een uitmuntende gelegenheid aanbood om hem te dooden met een geweer, dat ik in het huis vond, waarin ik de vlucht had genomen. Daar ik intusschen mijnen rok niet verliezen wilde, die splinternieuw was, sneed ik den dooden hond open en geraakte weder in het bezit van mijn kleedingstuk. De kogel was den hond door de keel gegaan en moest dus ook mijnen rok doorboord hebben. Langen tijd zocht ik te vergeefs naar eenig

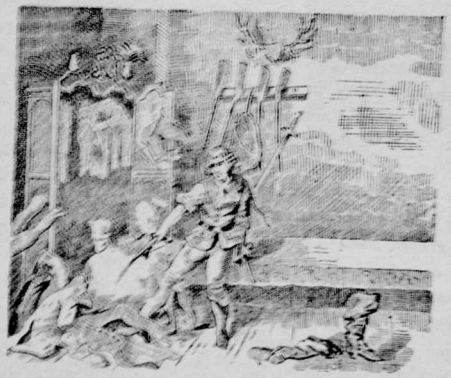

spoor, tot ik eindelijk met verbazing ontdekte, dat hij juist door een knoopsgat was gegaan. Ik bemerkte dit aan het omboordsel,

dat aan de eene zijde was losgegaan. Ik trok mijnen rok weder aan, en mijn bediende hing hem des avonds als naar gewoonte in de kast. Den volgenden morgen hoorde ik daarbinnen een ontzettend geraas. Ik deed de kast open, en zag tot mijne verbazing al mijne kleederen in een woedend gevecht gewikkeld. Mijn rok van den vorigen dag was ten gevolge van den beet dol geworden en had aan alle andere rokken zijne dolheid medegedeeld. Ik schoot de dolste overhoop en herstelde dus de orde.

De vriendschap, die tusschen den generaal en mij bestond, werd kort daarop door een ongelukkig voorval verstoord. Op eenen avond, toen de generaal vrienden aan zijnen disch had genoodigd, viel het gesprek op den oorlog, die, zooals ik reeds verhaalde, met de Turken werd gevoerd. Ik beging de onvoorzichtigheid van te zeggen, dat de beste generaals. die Rusland bezat, in het veld waren, waaruit mijn gastheer natuurlijk opmaakte, dat hij niet tot de beste behoorde. Hij werd daarop zoo toornig, dat hij mij eenen slag in het aangezicht gaf, en ik, op mijne beurt, ontstak in zulk eene woede, dat ik hem bij eenen arm greep, hem dien van het lijf rukte en met zijne eigene hand hem een dozijn slagen toedeelde. Ik verliet daarop de zaal, wierp den arm zonder om te zien over mijn hoofd weg en keerde naar huis. Den volgenden morgen ontving ik van den generaal eene uitdaging tot een tweegevecht, waartoe ik terstond bereid was. Op het bepaalde uur ter strijdplaats verschenen, zag ik tot mijne verbazing, dat de generaal twee armen had; maar het was nu tijd om te vechten en niet om verklaring van dit wonder te vragen. Wij vuurden te gelijk onze pistolen af en verwachtten beiden getroffen te worden; maar zie — onze kogels ontmoetten elkaâr, de mijne dreef dien van den generaal terug in den loop, waaruit hij was te voorschijn gekomen en volgde

hem daarin. Dit ongehoorde geval deed ons beide lachen, en eene verzoening was het gevolg. Thans verklaarde mij de generaal, hoe hij weder in 't bezit van zijn verloren arm was geraakt. Ik had dezen bij toeval zoodanig teruggeslingerd, dat hij op zijne oude plaats aan het lichaam van den generaal was terecht gekomen en volmaakt bruikbaar was.

Des anderen daags maakte ik met mijnen Lithauer eenen rijtoer buiten de poorten der stad. Daar het vrij koud was reed ik eenige uren achtereen in gestrekten draf, waarvan het gevolg was, dat door de wrijving de zadel van mijn paard en mijne lederen rijbroek in brand raakten. Goede raad was duur. Eensklaps snelde mij eene ree voorbij, waarop ik zoodanig naar een boutje van dit dier begon te watertanden, dat mijn mond vocht genoeg leverde óm het vuur te blusschen.

Voor de stadspoort gekomen, vond ik deze gesloten; ik sprong er daarom met mijn paard overheen. Ongelukkig kwam mijn Lithauer met den buik op de bajonet van een' schildwacht te land en bleef daarop vastgehecht. Mijn paard en ik moesten ons in deze minder gunstige positie schikken, totdat de schildwacht werd afgelost.

Eenige dagen na dit voorval vertrok ik naar het leger.

VIERDE HOOFDSTUK.

Mijne lotgevallen in den oorlog.

Naarmate ik meer zuidwaarts trok (ik reisde op mijn' Lithauer naar het leger) gevoelde ik sedert eenige maanden weder voor het eerst de aangename warmte der zon. Ofschoon ik mij in het eerst daarover verheugde, werd de hitte; hoe meer ik Turkije naderde, onverdragelijker. Een goed krijgsman echter moet zich aan alles gewennen, daarom zocht ik juist het zonnigste gedeelte van den weg. Bijna had mij deze onvoorzichtigheid de uniform gekost, want zij begon te rooken en zou aan mijn lijf verbrand zijn, als ik mij niet spoedig in de schaduw had begeven. De vogels konden de hitte niet weêrstaan of zij moesten aan het vliegen blijven en dus hunne vleugels als eenen waaier gebruiken om zich een weinig te verkoelen. Rechts van den weg stroomde een beekje, dat zoo sterk golfde alsof het eene zee ware. Van dit verschijnsel wilde ik de oorzaak weten; ik sprong dus van het paard en bemerkte nu, dat het water door de hitte van de zon aan het koken was geraakt. Men begrijpt dat zulk eene hitte niet was uit te houden.

Gaarne zou ik een bad hebben genomen, maar wie baadt zich in kokend water? Nu weet men van ouds, dat men warme koffie of warme soep door aanhoudend blazen afkoelt. Ik paste dit middel toe op het kokende water van de beek en slaagde er in een plekje zoo koel te maken, dat ik er een verfrisschend bad kon nemen. Ik herhaalde deze handelwijze eenige malen daags en naderde zoo meer en meer de Russische legerplaats. Ik was daarvan geen kwartier uurs meer verwijderd, toen een Turksch regiment mij den weg afsneed. Ik had reeds het plan gevormd mij met geweld er door te slaan, toen ik op eenen anderen inval kwam. Ik bond mijn paard aan eenen boom, sloop zonder door de vijanden te worden opgemerkt door de korenakkers om hen heen, omsingelde hen op deze wijze en bracht hen gevankelijk in het Russische leger. De bevelvoerende generaal benoemde mij voor deze heldendaad op staanden voet tot kapitein. Toen ik mijnen Lithauer ging halen, vond ik hem los en omringd door stapels doode Turken. Hoe dit toegegaan was, kon ik niet begrijpen, maar daar zich op nieuw eenige vijanden vertoonden, kwam ik in de gelegenheid om de zaak waar te nemen, ik verschool mij achter eenen boom en was nu spoedig verbaasd over de slimheid van mijn paard. De Turken hadden zin in het fraaie dier. Mijn Lithauer liet den eersten den besten op zijn' rug klimmen, maar nauwelijks zat de ongeloovige met de voeten in de stijgbeugels of het paard wierp zich op den grond en verpletterde den Turk onder de zwaarte van zijn lichaam. Op deze wijze had het al zijne bespringers tot lijken gemaakt.

Juist toen ik in de legerplaats terugkwam, ontstond er een nieuw gevecht, en een Turksch regiment trok op mijne compagnie aan. »Jongens,« riep ik uit, »voorwaarts,« ik gaf mijn paard de sporen en draafde vooruit. Tot mijne verontwaardiging zag ik, op tien

passen van den vijand verwijderd, dat mijne manschappen teruggekeerd waren.

Ik stond alleen voor het vijandelijk regiment, maar wist van geen wijken. Met een' stouten sprong van mijn paard vloog ik over de voorste drie gelederen heen midden in de bende, greep het vaandel en sprong op dezelfde wijze weder achterwaarts. Het verwonderde mij, dat de standaard zoo zwaar was, maar zag daarvan spoedig de oorzaak. De vijandelijke vaandrig wilde zijn veldteeken niet loslaten en had zich daaraan vastgeklemd, zoodat ik hem benevens zijn paard had medegesleurd.

Met dit zegeteeken kwam ik in 't Russische leger terug. »Munchhausen,« riep de verwonderde generaal uit, »gij zijt majoor!« — »Zooveel eer heb ik niet verdiend,« was mijn antwoord, »maar toch wil ik mij die waardig toonen!« Met deze woorden trok ik mijn zwaard, rende op een Turksch carré los en sabelde dit neèr tot op den laatsten man. Mijn arm was daardoor in zulk eene zwaaiende beweging geraakt, dat hij ook na deze slachting als eene molenroede, in 't rond bleef draaien en niet tot rust kwam, voordat ik hem aan mijn lichaam had vastgebonden. 's Avonds bezocht ik onze veldhospitalen, die een hartverscheurend gezicht opleverden. Van een dapper dragonder-onderofficier was niets dan de neus overgebleven, die op sterven lag en alleen nog een snuifje verlangde. Ik bewees den neus deze liefdedienst, waarop hij den geest gaf. Een ander had eene bom in den buik gekregen; deze was daar gesprongen en had de man zoodanig uiteengescheurd, dat alleen de borst en de beenen waren bewaard gebleven, welke door de chirurgijns aan elkander werden genaaid.

Toen ik nog dienzelfden avond het slagveld bezocht, zag ik eenen gewonden Turk, dien ik helpen wilde. Op het oogenblik dat ik

over hem heen bukte, trok de schurk eene pistool uit zijnen gordel en schoot mij eenen kogel in het rechterneusgat. Ik pakte den booswicht bij de keel, nam een sterk snuifje en nieste met zooveel kracht, dat de kogel uit mijn neusgat geslingerd werd en het hart van mijnen vijand doorboorde. Toen ik naar mijne tent wilde terugkeeren, zag ik onverwachts eene bende Turksche stroopers naderen en wist geen ander middel om mij te redden, dan mij terstond op den grond te werpen en dood te houden. Ongelukkig had ik er niet aan gedacht, dat de Turken de afschuwelijke gewoonte hebben om hunnen vijanden de ooren af te snijden. Om niet mijn leven te verliezen moest ik, zonder mij te verroeren, dulden, dat een der ongeloovigen mij de adellijke ooren van 't hoofd sneed. Toen de stroopers zich verwijderd hadden, was mijn eerste werk een paar andere ooren te zoeken. Ik vond er gelukkig op het slagveld een paar, die nog al redelijk waren, en begaf mij naar den chirurgijn om ze aan mijn hoofd te laten naaien. Nauwelijks was dit werk volbracht, of ik verstond Russisch en Turksch; waarschijnlijk was het eene oor van eenen Rus, het andere van eenen Turk afkomstig.

Mijn oude vriend, de generaal te Petersburg, zond mij den volgenden dag een klein telescoop ten geschenke. Toen ik het den eersten keer naar het vijandelijke leger richtte, zag ik dat men op het punt stond twee van onze beste officieren, die in 's vijands handen gevallen waren, op te hangen. Ik was juist in de tent van den generaal, die mij bij zich geroepen had om mij te raadplegen. Eensklaps vliegt eene bom de tent binnen en recht op de borst van den generaal aan. Zonder mijne tegenwoordigheid van geest zou het met ons opperhoofd gedaan geweest zijn. Reeds had de bom zijne uniform doorboord en raakte zijn lichaam aan, toen ik haar met de handen greep. Maar wat zou ik nu met die bom aanvan-

gen? Gelukkig dacht ik nog tijdig genoeg aan de beide officieren, die men in 't vijandelijke leger voornemens was op te hangen. Spoedig sprong ik buiten de tent en slingerde met alle kracht, die mij ten dienste stond, de bom naar den vijand. Door mijn telescoop kon ik den uitslag waarnemen. De bom viel voor de galg neder, sprong uiteen en doodde alle aanwezigen behalve de officieren die tot hun geluk juist op dat oogenblik werden omhoog geheschen. Een stuk van de bom raakte de galg, deze viel omver en de officieren, den grond onder hunne voeten voelende, maakten hunne stroppen los en bereikten gelukkig ons kamp. Nu eerst was de generaal genoeg tot zich zelven gekomen om mij zijnen dank te betuigen. Hij viel mij om den hals en drukte mij zoo krachtig aan zijn hart, dat eene van zijn fraaiste ridderorden, een groote ster, door mijne uniform heen in mijne borst drong en er niet weder was uit te halen, zoodat zij nog altijd op dezelfde plaats prijkt. Nu hielden wij krijgsraad en besloten den volgenden dag de vijandelijke vesting te bestormen. Intusschen wilde de generaal gaarne weten hoe het daarbinnen gesteld was. Het was onmogelijk door alle voorposten en wachten in de stad te sluipen, er moest dus een ander middel gevonden worden. Vol moed en dienstijver plaatste ik mij naast een der grootste kanonnen, dat juist op de vesting werd gelost, en sprong op den kogel toen deze uit het geschut vloog; op deze wijze hoopte ik in de vesting te zullen geraken. Terwijl ik nu door het luchtruim zweefde, kwamen allerlei bedenkingen bij mij op. Hoe zou ik na verrichten arbeid weder terugkeeren? Indien de Turken mij in handen kregen, zouden zij mij waarschijnlijk als een' spion opknoopen. Kortom ik kwam tot het besluit, dat ik een' dwazen streek had begonnen. Daar naderde eensklaps eene bom, uit de stad naar onze legerplaats geschoten, tot op twee passen mijnen kogel. Zonder mij te bedenken sprong

ik over en volbragt aldus de terugreis naar mijne vrienden. Onderweg kon ik juist nog waarnemen, welke verwoestingen mijn eerste kogel

aanrichtte. Hij kwam eerst onder een' hoop Turken, dien hij het hoofd van het lichaam scheidde, doorboorde drie schepen, die in de haven naast elkander lagen, vloog toen landwaarts in en door het dak van eene boerenwoning in den mond van een oud moedertje, dat naar eene ham stond te kijken, die aan den zolder hing. De kogel raakte haar in de keel en kon niet zoo gemakkelijk zakken. Haar man was dus genoodzaakt met een' bezemsteel den kogel omlaag te duwen, tot hij in de maag terecht kwam. Het vrouwtje heeft er sedert dien tijd geen' last meer van gehad.

Daar ik echter niet geslaagd was in mijne poging om met den toestand der vijandelijke vesting bekend te worden, besloot ik op eene andere wijze tot de inneming mede te werken. In den nacht

zwom ik over de stadsgracht, beklom ongemerkt den wal en maakte mij meester van een groot kanon, waarmede de Turken marmeren kogels van elfhonderd pond schoten. Dit kanon, en nog driehonderd andere van kleiner kaliber slingerde ik in ons kamp. Juist wilde ik terugkeeren, toen een soldaat mij ontdekte en alarm maakte. Van alle zijden snelden de Turken toe, zoodat er aan geene verdediging te denken was. Ik besloot echter niet alleen te sterven en zag tot mijne blijdschap toevallig, dat ik mij in de nabijheid van een kruitmagazijn bevond. Bij het uitdragen van kruit was er op den grond eene hoeveelheid gestort, die met den in het magazijn aanwezigen voorraad in verband stond. Terstond sla ik met mijne sporen vuur uit de steenen, het kruid ontbrandt, en met een vreese lijk geweld barst het magazijn uiteen. Honderden Turken verloren het leven, ik echter bleef ongedeerd en zwom naar ons kamp terug. Den volgenden dag gaven de Turken, door mij van hunne voornaamste verdedigingsmiddelen beroofd, de stad over.

Als loon voor mijne daden werd mij vergund de sleutels der stad naar Petersburg te brengen. Ik reisde met extrapost en leed ook thans weder veel koude. Mijn postiljon, een vrolijke knaap, blies op zijne trompet allerlei bekende deuntjes, Toen wij echter in de koude noordelijke streken kwamen, verkoos de trompet geen geluid meer te geven. Eindelijk kregen wij de torens van de stad in 't gezicht, maar moesten, omdat het te laat was om binnen de poort te komen, even buiten de stad in eene goede herberg overnachten. Terwijl wij daar bij het vuur zaten en ons verkwikten, trof plotseling het welbekende »Schep vreugde in 't leven« ons oor, Hoe verbaasd keken wij elkaâr aan, toen wij bemerkten, dat de trompet uit zichzelve dit lied en nog een dozijn andere daarna deed hooren. Eindelijk werd ons de zaak duidelijk. Door de strenge koude waren al die

liederen op het oogenblik, dat de postiljon te vergeefs in de trompet had geblazen, vast gevroren en nu ontdooiden zij door de warmte van het vertrek.

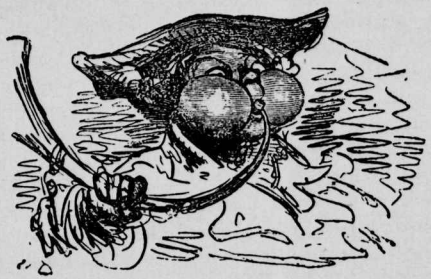

Hoe ik bij den keizer aller Russen ontvangen werd, laat zich denken, ik wil niet den schijn hebben van mijn' eigen lof uit te bazuinen. Genoeg; de vrede werd kort daarop gesloten, ik werd met eer en rijkdommen overladen en besloot nu Konstantinopel, de hoofdstad der Turken, die ik zoo fel bestreden had, te gaan bezoeken.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Over mijne ontmoetingen in het Oosten.

Met veel staatsie en eenen stoet bedienden reisde ik naar Konstantinopel. Niet verre van de stad ontmoette ik een man, die met ongehoorde snelheid over den weg liep, ofschoon hij aan elk been een gewicht van meer dan honderd pond droeg.

»Waartoe maakt gij u het loopen met opzet moeilijk?« vroeg ik nieuwsgierig. »Och,« antwoordde de man, voor een half uur ben ik uit Weenen vertrokken om te Konstantinopel eene dienst als looper te gaan zoeken; hadde ik die gewichten niet aan mijn beenen dan zou ik mij zelven niet kunnen tegenhouden en de wereld rondwandelen.« »Kom in mijne dienst,« zeide ik. »Niets liever dan dat,« was zijn antwoord, en hij volgde mij. Eenige schreden verder lag een man in het gras die scheen te slapen.» Wat doet ge daar vriend?« zeide ik. »Ik hoor hoe het gras groeit,« zeide hij. Kunt ge dat, kom dan in mijn dienst,« zeide ik, en hij deed het. Wat verder zag ik een man zijn geweer aanleggen zonder dat ik bemerkte, waarop hij doelde. »Wilt gij de wolken raken?« vroeg ik. »Neen,« was

zijn antwoord, maar op de spits van den dom te Keulen zit eene musch, die ik er even wil afschieten. Hij loste zijn geweer en zeide:

»Daar valt ze.« Ook dezen man nam ik in mijne dienst. Eindelijk kwamen wij aan een groot bosch, dat door een verbazend lang touw was omspannen. Aan dit touw stond een stevige knaap te trekken. »Wat wilt ge?« vraagde ik hem. »Ik moet dit bosch vellen,« zeide hij, »en heb ongelukkig mijn bijl vergeten, daarom trek ik het maar omver.« Terwijl hij dit zeide vielen inderdaad alle stammen als door den bliksem getroffen, ter aarde. Terwijl ik bezig was met hem een akkoord te maken, scheen er eenskaps een felle storm op te steken; de wieken van een dozijn windmolens, die in de nabijheid stonden begonnen als razend te draaien, en aan den kant van den weg lag een mannetje, dat zijn rechter neusgat dichtkneep. »Wie zijt gij?« riep ik hem toe. »Ik ben een windmaker,« luidde zijn antwoord; ik moet den molenaar wat wind verschaffen, maar ik draag daarbij zorg, dat ik een neusgat sluit, anders gingen al zijne molens omver.« »Kom in mijne dienst,« zeide ik, en hij was terstond gereed.

Ik behoef nauwelijks te zeggen, dat de sultan van Turkije mij met eerbewijzen ontving. Hij noodigde mij weldra uit om aan zijn hof te blijven, waarin ik toestemde. Ik zond mijne bedienden weg met uit-

zondering van de vijf buitengewone lieden, die ik het laatst in dienst had genomen. Ik had een overheerlijk leven bij den Grooten Heer, maar een ding beviel mij niet: er werd nooit een glas wijn geschonken, want het gebruik van dezen drank wordt aan de Mahomedanen door hunne godsdienst verboden.

»Heer,« zeide ik eens, »ik heb alle reden om tevreden te zijn, maar zonder wijn kan een Duitsch Edelman niet leven.« Zonder te antwoorden sloot de Sultan de deur van de kamer, nam toen uit eene kast een fleschje en zeide: »Munchhausen, ik zal u helpen; hier is een fleschje Tokayer zooals ge van uw leven niet gedronken hebt.«

»Heer,« antwoordde ik, »op mijne landgoederen groeit ook Tokayer.« — »Onmogelijk,« zeide de Sultan, »uwe goederen liggen midden in Duitschland en de Tokayer groeit in Hongarije.« — »Zeer juist zeide

ik, »maar ik moet u zeggen dat mijn wijngaardeniers geboren Hongaren zijn.« — »Dat verandert,« hernam de Sultan, »maar proef nu eens en zeg mij of gij ooit zulken wijn over de lippen hebt gehad.«

De Sultan schonk in, wij klonken en dronken! — Nu Munchhausen, is dat ook wat fijns?« — »Redelijk,« zei ik, maar mijn Tokayer is beter.« — »Vriend Munchhausen,« sprak de Sultan, er is geen betere!« — »Praatjes," antwoordde ik, »wat wedt gij, dat ik u eene flesch uit mijn kelder bezorg, waarbij deze wijn niets anders is dan azijn.« — »Azijn? Munchhausen, ik houd u aan uw woord; gij schijnt te pochen!" — »Pochen, machtige Sultan is een leelijk woord voor eenen Edelman! Met alle respect, deze wijn is azijn in vergelijking van den mijne!« — »Dat zult ge bewijzen, riep de sultan, of uw hoofd prijkt heden avond op eene paal voor mijn paleis. Kunt gij daarentegen eene flesch beteren wijn van uwe goederen bezorgen dan moogt gij uit mijne schatkamer zooveel goud en diamanten nemen, als de sterkste man kan dragen. Wanneer zult gij mij den wijn toonen?« — Over een uur,« antwoordde ik. »Over een uur, Munchhausen, gij pocht. Wie kan in één uur van Stamboel naar 't hartje van Duitschland en terug reizen?« — Ik poch niet, machtige Sultan,« hernam ik.

Oogenblikkelijk ging ik naar mijnen hardlooper en zeide: »Het is tien minuten over drieën, kunt gij met klokslag van vieren terug zijn met eene flesch Tokayer van mijne landgoederen? »Dat is maar eene kleinigheid, Baron,« antwoordde hij. Ik voorzag hem toen van een briefje aan mijn' keldermeester en wilde hem nog zeggen, dat hij zich haasten moest; maar eer ik daartoe tijd had waren de gewichten van zijne voeten losgemaakt, en was hij reeds achter het gebergte verdwenen.

Toen keerde ik naar den Sultan terug en dronk met hem zijne

flesch ledig. Het sloeg kwartier over drieën, half vier, kwartier voor vieren, en van mijnen hardlooper was nog niets te zien. »Munchhausen,« zei de Sultan droogjes, »het is alsof uw hoofd op uwen romp staat te waggelen.«

Ik moet bekennen, dat mij het harte beklemd raakte. Vijf minuten voor vieren ging ik in den tuin, riep mijnen hoorder en mijnen schutter en gebood den eerste om zich op den grond neder te leggen en te luisteren of hij de stappen van den hardlooper vernam. Terstond gehoorzaamde hij aan mijn bevel en zeide: »hij loopt niet, maar ligt bij Weenen onder een' eikeboom te slapen.« Dan ben ik verloren,« riep ik mistroostig uit. »Volstrekt niet,« zeide mijn schutter, legde zijn geweer aan in de richting van Weenen en loste het met zooveel juistheid, dat hij eene menigte bladeren en eikels van den eik op het gelaat van den hardlooper deed neêrvallen. Deze ontwaakte en stond nog eene halve minuut vóór vieren met den Tokayer voor mij. De Sultan was meer dan verbaasd, proefde nogmaals en dronk de geheele flesch ledig. Toen zeide hij, misschien een weinig door den wijn beneveld, tot den schatmeester: »Laat mijn' vriend Munchhausen zooveel goud en diamanten uit mijne schatkamer nemen als de sterkste man dragen kan.

Terstond riep ik mijn' sterken man, die het bosch had overgehaald, ging met hem in de schatkamer en verliet deze niet voor dat hij alle schatten van Turkije in eenen ontzettend grooten zak had gebonden, dien hij op zijnen rug naar de haven droeg. Ik zocht het grootste transportschip uit, liet mijne rijkdommen er op brengen, gebood vervolgens mijnen bedienden aan boord te gaan en wilde mij bij hen voegen, toen mijn windmaker, die zich op schelmsche wijze van mijne schatten wilde meester maken in de zeilen blies en reeds aan den gezichteinder was verdwenen, eer ik

van mijne verbazing was bekomen. De Sultan beval mij terstond de roovers in te halen en de rijkdommen terug te brengen, die hij mij in een oogenblik van verbijstering had afgestaan. Slaagde ik niet, zoo wachtte mij de dood.

Terstond werd de Turksche vloot uitgerust, ik ging met den Admiraal aan boord en weldra hadden wij mijn schip in 't gezicht! — Maar wat hielp het? De windmaker begon op nieuw met één neusgat in zijne zeilen eenen voordeeligen wind te blazen, terwijl hij met het andere ons eenen sterken tegenwind bezorgde. Ik kroop in een kanon en gebood den kanonnier mij naar den windmaker te schieten. Hij deed dit met de grootste nauwkeurigheid. Ik stoof juist tegen den neus van den windmaker aan, waardoor dit lichaamsdeel geheel onbruikbaar werd. De andere schelmen wilden echter hunne buit niet uit de handen geven. De sterke wierp zich op mij en zou mij verpletterd hebben, als ik niet een kanon had gegrepen en hem daarmede zoo hevig op 't lijf had geslagen, dat hij door het metaal heen in den mond van het stuk geschut terecht kwam. Ik loste toen ten teeken van mijne overwinning dit kanon in de richting van het Turksche admiraalschip, maar trof dit ongelukkig dermate, dat de kerel door het schip vloog, waarop dit vaartuig water schepte en oogenblikkelijk zonk. Intusschen had de schutter zijn geweer op mij aangelegd en wilde mij doorboren. Juist toen het schot afging, schoof ik den hoorder voor mij, zoodat deze de lading ontving en dood in mijne armen viel. Hier kon ik hem echter niet gebruiken; ik slingerde hem dus tegen den schutter aan met zooveel geweld, dat beiden over boord vielen en in de diepte zonken. Het werd nu tijd mij tegen de Turksche vloot te verdedigen, die na het zinken van 't admiraalschip mij als een' vijand beschouwde en een hevig vuur

opende. Ik moest dus mijn leven redden. Daartoe laadde ik bommen in 't geschut en richtte dit op de kruidkamers der Turksche schepen. Bij elk schot vloog een vaartuig in de lucht; het laatste schip koos de vlucht en ik was meester van de zee.

Nu eerst kwam het mij in de gedachte, dat mijne handelwijze meer die van een' roover dan van een' edelman was. »Ik wil de eer der Munchhausens niet bevlekken!« riep ik uit. De weddenschap met den Sultan was niet eerlijk, want hij kende de snelheid van mijnen hardlooper niet. Liever wilde ik den toorn van den Sultan trotseeren, dan met zijne schatten wegzeilen. Ik wendde dus den steven naar Konstantinopel, verklaarde den Sultan hoe alles was toegegaan, gaf hem zijne schatten terug en kreeg vergiffenis voor het vernielen van zijne vloot.

Niet lang daarna had ik gelegenheid de gemalin van den Sultan eene dienst te bewijzen door een aantal beren, die den omtrek onveilig maakten uit te roeien. Dat de Sultane op deze dieren hevig verstoord was, had de volgende oorzaak. Zij was verzot op de bijenteelt en had een van deze diertjes zoodanig afgericht dat het op hare stem naar haar toevloog. Een beer nu, die honig kwam stelen, had dit lieve dier opgegeten. Ik wilde dezen beer eene poets spelen en verzocht den Sultan daarvan getuige te zijn. In den tuin van het paleis stond een wagen met eenen langen disselboom. Dezen besmeerde ik met honig, waarop ik mij met den Sultan achter eenige struiken verborg. Het duurde niet lang of de beer kwam, begon aan het einde van den disselboom te likken en ging daarmede zoo onbedachtzaam voort, dat de boom hem door keel, maag en buik heenging en aan het achtereinde weder uit het lichaam te voorschijn kwam. Nu sprong ik uit mijne hinderlaag en dreef eenen grooten ijzeren bout dwars door het uitstekende einde

van den dissel, zoodat de snoeper levend gevangen was. De Sultan

lachte zich bijna dood om dit aardige geval. De laatste beer, dien ik wilde vangen, verschafte mij veel moeite en gevaar. Nadat ik mijn geweer op hem had gelost, koos hij het hazepad, waarop ik eene bijl greep en hem die naar den kop wierp. Ik deed dit met zooveel kracht, dat de bijl hooger en hooger van den grond vloog en eindelijk aan de maan bleef vastzitten. Dit zou op zich zelf niets geweest zijn, als de bijl niet toevallig de zilveren lijfbijl van de Sultane geweest was. Om het voorwerp terug te krijgen, moest ik naar de maan klimmen; maar hoe? Gelukkig wist ik dat de Turksche boonen snel groeien. Oogenblikkelijk plantte ik er eene, die terstond opschoot en tot zulk eene hoogte, dat de stengel zich om de maan wond. Dadelijk klom ik naar boven, greep de bijl en wilde op

dezelfde wijze weder naar beneden dalen, toen ik tot mijne ontstel-tenis bemerkte, dat de stengel door de zonnehitte was verbrand en mij niet kon dragen. Ik bond toen mijnen halsdoek aan de maan, liet mij daarlangs afglijden, knoopte aan het einde mijnen gordel vast en zakte ook daarlangs af. Vervolgens hieuw ik met de bijl

den doek los en bond die onder aan den gordel, daarna den gordel weêr aan den doek en zoo voort. Ik was nauwelijks honderd voe-ten boven den grond, toen plotseling de doek scheurde en ik ter aarde stortte. Ik geraakte door den val buiten mij zelven en weet dus niet hoe het verder met mij ging. Toen ik mijn bewustzijn terugkreeg lag ik op een rustbed en de Sultane, badende in tranen, wiesch mij het hoofd met eau de cologne. Op hetzelfde oogenblik

trad de Sultan in het vertrek. Deze was zeer verbitterd, toen hij zag hoeveel belang zijne gemalin in mij stelde en riep uit: »Dat kost u het leven!" Zijne woede verbijsterde hem zoodanig, dat hij als een dronken man door de kamer tuimelde, waarop ik, van de gelegenheid gebruik makende, de deur uit naar de haven snelde en plaats nam op een schip dat juist het anker lichtte.

ZESDE HOOFDSTUK.

Mijne lotgevallen op zee en in aangrenzende landen.

Met eenen vreeselijken storm staken wij in zee. De golven gingen zoo hoog, dat de scheepsjongen, die op de ra zat, zijne pijp aan de zon kon aansteken. Om de waarheid te zeggen, was ik in het eerst alles behalve op mijn gemak, maar spoedig vermande ik mij en genoot nu op het dek een prachtig gezicht. De geheele oceaan was niets dan schuim, omdat alle visschen in hunnen angst rechts en links om zich heen sloegen. Eene vreeselijke golf sloeg over het schip en zou mij medegesleept hebben, als ik niet mijnen waterdichten jachtrok, aan 't lijf had gehad. Hieraan had ik mijne redding te danken, want daar het water op dien rok geen' vat kon krijgen, liep de golf om mij heen en sloeg drie matrozen overboord. Eensklaps kreeg het schip eenen vreeselijken schok, door eenen ontzettenden rukwind brak de groote mast als een riet in tweeën en te gelijk klonk de kreet: »Aan de pompen!« Ik twijfelde niet meer of het schip had een lek, en ondanks alle inspanning van kapitein en matrozen zonk het hoe langer hoe dieper

Weldra dacht elk aan niets dan aan lijfsbehoud en ik natuurlijk aan het mijne. Ik pakte het afgebroken eind van den mast, dat op het dek lag, benevens het zeil, dat daaraan gehecht was, maakte eene punt aan den mast en op het oogenblik dat een reusachtige haai voorbijzwom, stak ik den puntigen mast in zijnen rug, sprong er op, heesch het zeil en voer op dit zonderlinge vaartuig verder, terwijl ik schip, kapitein en matrozen aan hun lot overliet.

Op deze wijze dreef ik verscheidene weken op zee rond zonder ander voedsel dan een stukje visch, dat ik van tijd tot tijd uit den rug van mijn, levenden haai sneed. Eindelijk kwan ik aan de IJszee, waar de koude mij weldra begon te hinderen. Op eenen ijsberg zag ik twee ijsberen met elkaâr vechten. Om mij van hunne pelzen meester te maken, stuurde ik op den berg aan, nam mijn geweer, dat ik, als een echt jager, bij mijne vlucht van het schip had meêgenomen, en beklom de ijsmassa, die wel driehonderd voet hoog was en eene mijl doorsnede had. De weg naar boven was juist niet gemakkelijk. Over ontzettende afgronden en spiegelgladde vlakten, klauterde ik tot aan de spits, waar ik zag dat de beren niet vochten maar met elkander speelden. Zij waren minstens zoo groot als gemeste ossen; maar toen ik een oogenblik dit schouwspel aanzag, gleed mijn voet uit, en ik viel met zooveel geweld op den rug, dat ik terstond mijn bewustzijn verloor.

Hoe groot was mijne verbazing, toen ik, tot mij zelven gekomen, ontdekte, dat een van de beren mij op den buik had gewenteld en mij bij mijne lederen broek pakte om mij voort te slepen. Spoedig een besluit nemende, greep ik mijn zakmes en sneed hem drie teenen af. Onder een ijselijk gebrul liet hij mij los, ik legde mijn geweer aan en in een oogwenk wentelde het dier in zijn bloed. Dit schot stortte mij bijna in het verderf, want het wekte een aan-

tal slapende beren, die wel zeshonderd in getal, op mij aansnelden. Alleen kort beraad kon mij redden. Ik daalde den berg af om mijnen

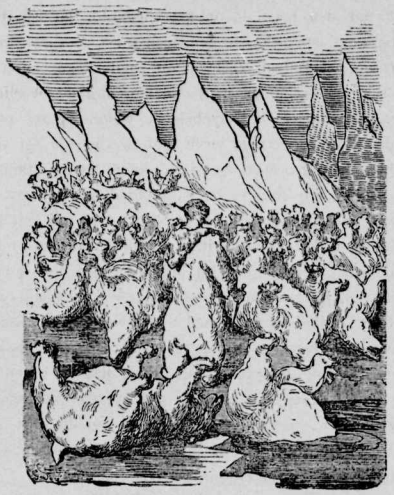

haai op te zoeken, maar deze had zich met mast en zeil uit de voeten gemaakt. Ik was hulpeloos en alleen op den drijvenden ijsberg aan de woede der vreeselijke dieren overgelaten. Plotseling komt mij eene kans tot redding in de gedachte! Ik trok den gedooden beer de huid af, wikkelde mij daarin en was daarmede nauwelijks klaar, toen de gansche berenstoet mij omringde en besnuffelde.

Klaarblijkelijk hielden zij mij voor eenen medebroeder, ofschoon, naar mijne grootte te oordeelen, voor eenen jong. Intusschen, overlegde ik wat mij nu te doen stond en herinnerde mij eens gehoord te hebben, dat eene wond in de ruggegraat terstond doodelijk is. Voorzichtig nam ik mijn mes van den grond en stiet het den beer bij de schouders in den nek. Het dier viel zonder te kikken dood aan mijne voeten, zoodat zijne makkers meenden, dat hij sliep. Van hunne zorgeloosheid maakte ik gebruik om den eenen beer na den anderen af te maken.

Nu was ik uit den nood. De hammen der beren verschaften mij voedsel voor maanden lang, en voor het overige maakte ik het mij zoo gemakkelijk mogelijk. De pelzen der beren beschermden mij tegen de koude, en van de beenderen der beren bouwde ik eene hut, die ik evenzeer met pelzen bekleedde en zeer fraai inrichtte. Drie maanden had ik op deze wijze geleefd, toen ik door een voorbijvarend schip werd opgenomen. Ik vraagde waarheen de reis ging en vernam dat wij op eenen ontdekkingstocht uit waren. Wij passeerden de linie, waar zulk eene hitte heerschte dat het schip sterk kromp, en de nagels vier duim uit den romp van het schip staken. De zon stond zoo dicht bij ons, dat wij bukken moesten om er onder door te raken. Na eenige weken landden wij op een eiland, dat nog door geen mensch was betreden. De inwoners waren vrij beschaafd maar zagen er allerzonderlingst uit. Oogen hadden zij niet, en toch zagen zij alles, wat er gebeurde, door middel van de magnetische kracht, zoodat zij vloeiend lezen en schrijven ja zelfs de bewonderenswaardigste kunsten konden ten uitvoer brengen zonder ooit iets geleerd te hebben. Zij waren met elkander door eenen magnetischen stroom verbonden, zoodat er slechts één behoefde te eten om allen te verzadigen, en één behoefde

te slapen om allen te verkwikken enz. Om te eten bedienden zij zich niet, zooals wij, van eenen mond, want zij hadden er geenen, maar zij lieten zich eene rib uit het lichaam nemen, door de opening levensmiddelen voor acht dagen naar binnen schuiven en dan de klep weder sluiten. De oudste van hen stelde zich op mijn verzoek terstond met mij in magnetische verbinding. Daartoe wreef hij zijnen neus tegen den mijne en verhaalde toen mijnen ganschen levensloop als waren wij van kindsbeen af te zamen opgevoed en nooit uit elkanders gezelschap geweest.

Dit was mij recht aangenaam, want de kapitein en andere officieren van het schip schenen mijne verhalen te wantrouwen, en dus werd ik hier door het magnetisme als een man van eer in hunne oogen hersteld.

De vogels op dit eiland waren van eene ontzettende grootte en bouwden nesten op boomstammen, die zij te zamen droegen. Ook vonden wij bij den oudsten der inwoners, die tevens koning was, een museum van dieren uit de voorwereld en daaronder eenen draak van tweehonderd voet lengte en vijftig voet dikte. Gelijk men weet, spuwden deze dieren vuur en vlam uit mond en neus. Ofschoon deze draak reeds duizend jaren dood en dus zijn vuur uitgebluscht was, kon men hem niet aanraken zonder zich de vingers te branden. Toen wij alles nauwkeurig in oogenschouw hadden genomen, staken wij in zee, nadat ik nog een avontuurtje had gehad. De bewoners van het eiland leefden namelijk met de kleinere dieren, zooals leeuwen, tijgers, krokodillen enz. in goede verstandhouding. Men had ons dan ook niet voor hen gewaarschuwd, en ik wandelde den laatsten namiddag van ons verblijf op 't eiland argeloos langs den oever eener rivier, alleen met mijnen hartsvanger gewapend. Eensklaps werd ik door een sterk gebrul achter mij verschrikt en ontdekte eenen ontzettend grooten leeuw, die niet onduidelijk liet merken, dat hij lust had mij tot avondspijs te gebruiken. Mijn toestand was bedenkelijk,

en niemand zal mij kwalijk nemen, dat ik aan de loop ging. Maar zie, de leeuw, hierdoor aangemoedigd, vervolgde mij op de hielen — nog huiver ik als ik er aan denk — daar versperde mij tot overmaat van schrik een krokodil, die mij met gapenden muil aanstaarde, den weg, achter mij de leeuw, die met eenen sprong op mij toe-

schiet, vóór mij het vreeselijke monster! Hier was geen tijd tot denken. Terwijl de leeuw de sprong waagde, liet ik mij ter aarde vallen en, wie kon het vermoeden, hierdoor redde ik mij het leven. De leeuw namelijk stoof met snelle vaart in den muil van den krokodil en bleef met den kop in diens keel steken. De leeuw brulde

vreeselijk en deed vergeefsche pogingen om zich te bevrijden, terwijl de krokodil, die geen' adem kon scheppen in machtelooze woede den leeuw tusschen zijne kaken drukte. Nu was het voor mij tijd om te handelen. Met mijnen hartsvanger hieuw ik den leeuw in tweeën, en daarna rammelde ik met de hakken mijner laarzen zoo duchtig op het voorste gedeelte van den leeuw, dat zijn kop al verder in de keel van den krokodil drong en dezen deed stikken.

Ik ontnam den krokodil en den leeuw de huid en keerde met deze zegeteekenen naar de onzen terug. De inboorlingen echter waren vertoornd, omdat ik twee van hunne liefste diertjes — zooals zij zeiden — gedood had en vielen ons gewapend op het lijf, zoodat er een heete strijd tusschen onze manschappen en hen voorviel. De onzen gingen lafhartig op de vlucht, zoodat ik ten laatste geheel alleen stond. Als een zwerm muggen gonsden mij de pijlen om de ooren, schoon zonder mij te kwetsen. Gaarne hadde ik mijn schoonste landgoed in Duitschland gegeven om heelhuids aan boord van het schip te raken. Maar hoe zal men zich er uit helpen als men aan alle zijden van vijanden omringd is. Gelukkig vloog op dat oogenblik een arend boven mijn hoofd. Ik slaagde er in, een van zijne klauwen te grijpen en werd nu midden uit den kring mijner vijanden in de lucht en in de richting van ons schip gevoerd. Toen ik dit onder mij zag, liet ik mij los en viel, ofschoon eenigszins onzacht, op het dek.

Verscheidene dagen achtereen hadden wij schoon weder, en was onze tocht zeer aangenaam. Op den achtsten dag was ik juist in de kajuit, toen het schip met verbazende snelheid omhoog werd gestuwd, zoodat ik met het hoofd door de planken heen op 't schip werd geworpen. Hier ontdekte ik, dat wij op eenen walvisch hadden gestooten, die op zijn' rug liggende zich in de zon koesterde

en nu, woedend dat wij hem door onze vaart in deze aangename uitspanning hadden gestoord, met zijnen staart geweldig tegen den voorsteven sloeg, ons groot anker, dat als gewoonlijk aan een' ketting buiten boord hing, tusschen de tanden pakte en met eene snelheid van zestig mijlen in 't uur, schip en bemanning voortsleepte. Wie weet, waar wij aangeland zouden zijn als niet de ketting gebroken was. Vast besloten om ons anker niet zoo gemakkelijk te laten wegvoeren, sprong ik met den kapitein in eene boot, wierp den walvisch een' strik om den hals en worgde hem met behulp van den kapitein. Toen sneden wij het ontzaglijke dier den kop af, haalden dezen aan boord en vonden ons anker met veertig vademen ketting in eene holle kies van het dier terug. Nu echter wilde de kapitein mij de eer niet gunnen van mijn aandeel in den strijd en beweerde, dat hij alleen den walvisch tot reden had gebracht.

Hieruit ontstond eene woordenwisseling, die hoe langer hoe heviger werd, en op het oogenblik dat ik den kapitein uitdaagde om den twist met de wapenen te beslechten, pakte mij een verradelijk matroos van achteren aan en slingerde mij over boord. Als een geoefend zwemmer volgde ik eenigen tijd het schip, maar moest eindelijk achterblijven en zwom nu moederziel alleen in den oceaan rond.

Hier had ik gelegenheid de groote zeeslang te ontmoeten, van welke ieder in de couranten heeft gelezen. Ik wist mij echter achter eene golf te verbergen zoodat zij mij niet in het oog kreeg en haren weg vervolgde. Nadat ik drie dagen had gezwommen begonnen mijne krachten mij te begeven. Gelukkig ontdekte ik aan de horizon iets zwarts, dat ik terstond voor land hield. Mijn moed herleefde. Om des te sneller te kunnen zwemmen, ontdeed ik mij zoo goed mogelijk van mijne kleederen en kwam steeds nader bij mijn doel. Wie schetst evenwel mijne verwondering, toen

ik zag, dat hetgene ik voor land had aangezien, zich bewoog, en mijne ontzetting, toen ik ontdekte, dat het een reusachtige walvisch was. Eer ik tijd had over mijne omstandigheden na te denken, was ik tusschen de kaken van het ondier heen in zijne maag geraakt, waar eene groote duisternis maar eene aangename temperatuur heerschte. Toen ik een weinig aan het donker was gewoon geraakt, zag ik, dat ik mij in gezelschap bevond van een aantal visschen; ook zag ik een kleine boot, die de walvisch had ingeslikt. De visschen gebruikte ik tot levensonderhoud, de boot tot woonvertrek. Het onaangenaamste was, dat in de maag van den walvisch eb en vloed elkaar afwisselden al naarmate hij water schepte of uitwierp. Wanneer de vloed opkwam, werd mijn bootje zoo geweldig tegen de wanden van de maag geworpen, dat de walvisch kennelijk pijn leed, want hij kreunde en zuchte. Drie dagen had ik in dit verblijf doorgebracht toen op den vierden een vreeselijke schok mij uit eenen zoeten slaap deed ontwaken. Tegelijk drong een harpoen door 't lichaam van het dier, waaruit ik opmaakte, dat er menschen in de nabijheid moesten zijn. Inderdaad hoorde ik door de opening, welke de harpoen had gemaakt, de matrozen overleggen, waar zij het dier zouden opensnijden. Om het gevaar te voorkomen, dat mij nu dreigde, namelijk dat hunne messen mij zouden treffen, riep ik hun door het gat toe, dat zij voorzichtig moesten zijn en mij spoedig uit mijne gevangenis bevrijden. Het is onmogelijk de verbazing der matrozen te schilderen, toen zij eene menschelijke stem uit den walvisch hoorden klinken. Spoedig werd er nu een gat gemaakt links beneden den bek van het dier, en ik trad te voorschijn zonder andere kleeding dan mijn hoed.

De kapitein van het schip was een goed en braaf man, die mij bij naam kende, want hij had van mijne heldendaden in den Turk-

schen oorlog gehoord. Hij voorzag mij van kleederen en was recht in zijnen schik, dat hij kennis met mij kon maken. Helaas niet lang

mocht ik mij in de nieuwe kennismaking verheugen, want reeds eenige dagen later werden wij door een storm op de kust geworpen, zoodat schip en bemanning in de diepte zonken. Ik alleen kon mij redden; ik greep namelijk een zeepaard, dat voorbijrende, bij de manen en wierp mij op zijnen rug. Wel begon het dier geweldig te slaan en te steigeren, maar ik was een te geoefend ruiter om mij hierdoor te laten afschrikken. In minder dan een uur had ik het zeepaard geheel afgericht. Zulk een zeepaard zwemt niet, maar loopt op den bodem van de zee met een ongehoorde snelheid; ik legde dus in korten tijd eenen langen weg af, en behoefde alleen nu en dan met mijn ros boven water te gaan om versche lucht te scheppen.

Op den bodem der zee plukte ik in het voorbij rijden mijne zakken vol koralen en paarlen en kwam eindelijk na eenige dagen behouden aan de Hollandsche kust met eenige nieuwe haringen, die ik onder-

weg had medegenomen, en waarvoor mij de aanzienlijke premie werd uitbetaald, die de Regeering van de Nederlanden jaarlijks uitlooft aan dengene, die de eerste nieuwe haring aanvoert. Mijn zeepaard verkocht ik voor een verbazende som aan den Zoölogischen tuin, zoodat ik de schatten, die ik in mijne rokzakken had, nog aanmerkelijk vermeerderde.

Het zal niemand verwonderen wanneer ik betuig, dat het na zoovele lotgevallen onbegrijpelijk aangenaam was weder zacht en kalm op een goed bed te slapen. Ik verlangde inderdaad naar rust en reisde spoedig met mijne schatten naar mijne landgoederen om daar een stil leven te gaan leiden.

Bij den Uitgever dezes zijn mede te bekomen:

Aardrijkskundige Plakkaarten

à 10 Ct.

BOUWCARTONS

1, 3, 5, 10, 20, 30 Ct. en hooger.

Bijbelsche prenten	. . . . .	zwarte	p. boek	40	Ct.
» »	. . . . .	gekl.	» »	80	»
Gekleurde »	. . . . .		» »	40	»
Hollandsche »	. . . . .	»	» »	25	»
» »	. . . . .	zwarte	» »	20	»
Ordinaire »	. . . . .	gekl.	» »	15	»
» »	. . . . .	zwarte	» »	12½	»

TOONEELPLATEN, SCHADUWBEELDEN, PLAKBOEKEN, PLAKPLAATJES.

DIVERSE SPELEN.

Ganzenspel	. . . . .	van 10 en 5	Ct.
Harlekijnspel	. . . . .	5	»
Reis door het leven	. . . . .	10	»
Tramwayspel	. . . . .	15	»
Wielersportspel	. . . . .	15	»
Eiffeltorenspel	. . . . .	15	»
Spelen voor het jonge volkje (7 diverse in cahier).	. . .	60	»

De Catalogus

VAN

PRENTENBOEKEN,

Prachtwerken enz.

is op aanvraag gratis verkrijgbaar

BIJ

J. VLIEGER,

AMSTERDAM.

HOOFDMAGAZIJNEN:
Halvemaansteeg 4—6, Amstel 52.

FILIAAL:
Warmoesstraat 166, *tegenover de St. Jansstraat.*

P. S. **Voor buitengewone gelegenheden, als: Prijsuitdeeling, Kinderfeesten en Schoolbibliotheken ben ik bereid zeer voordeelige conditiën te stellen.**